

Bölüm 55

UTERİN PROLAPSUSA BAĞLI AKUT BÖBREK YETMEZLİĞİ

Ayşe Zehra ÖZDEMİR⁶⁹

GİRİŞ

Pelvik Organ prolapsusu (POP) pelvik organların (mesane, rektum ve uterus) vajinadan protrude olacak şekilde sarkmasıdır (1). Uterin prolapsus nedeniyle hidronefroz gelişebileceği bilinmektedir, fakat akut böbrek yetmezliği gelişmesi oldukça nadir bir durumdur (2,3). Bu bölümde total uterin prolapsus nedeniyle akut böbrek yetmezliği gelişmiş bir olgunun yönetimi anlatılmıştır ve bu konudaki literatür paylaşılmıştır.

VAKA

38 yaşında Gravida 2 Parite 2 olan hasta acil servise 15 gündür olan idrar yapamama ve rahim sarkması şikayeti ile başvurdu. Hastanın ikinci doğumu 3 yıl önce spontan vajinal yolla olmuş. Doğumdan 15 gün sonra uterus sarkması olan hastaya uterus koruyucu aski operasyonu yapılmış. Bu operasyona ait bilgiye ulaşamadı. Hastanın yapılan muayenesinde total uterin prolapsus hali izlendi (Şekil 1). Hastaya üriner ultrasonografi çekildi. Her iki böbrek parankim ekosu grade 1-2 artmış olarak izlendi. Her iki üreter proksimalde 6 mm çapta izlendi. Mesane inferior yerleşimli izlendi. Her iki böbrekte kitle, kist, taş izlenmedi. Hastanın laboratuvar bulgularında kreatinin:3,22 mg/dl, BUN:30,2 mg/dl, Hb:9,6 g/dl idi. Öncelikle hastaya foley sonda takıldı. Hastanın uterusu manuel olarak redükte edilemeyince genel anestezi verilerek redükte edildi. Ve tekrar çıkmasını önlemek için vajende Bakri Balon Serum fizyolojik ile şişirildi. Hastaya bilateral Double J stent takıldı. Hasta serviste nefroloji, üroloji ve kadın doğum tarafından takip edildi. Hastanın kreatinin değerleri düştü ve 3 gün sonra hastaya vajinal histerektomi ve kolpoperinografi anterior ve kolpoperinografi posterior yapıldı. Hasta post-op 7. Gün kreatinin:0.66 mg/dl olarak taburcu edildi.

⁶⁹ Dr. Öğretim Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, aysezehra.ozdemir@hotmail.com

ile başvuran hastaya manuel redüksiyon ve üretral kateterizasyon sonrası vajinal histerektomi anterior ve posterior kolpografi ve kuldoplasti uygulanmıştır (37).

Leanza ve ark 250 prolapsus hastasını içeren retrospektif çalışmalarında 32 hastada hidronefroz saptamıştır. Hastaların tamamına vajinal histerektomi ön-arka onarım vajinal apex süspansiyonu yapılmıştır. 18 hastada hidronefroz cerrahi sonrası tamamen iyileşirken, 8 tanesinde ikinci derece, 6 tanesinde birinci derece hidronefroz kalmıştır (38).

Kurt ve ark 37 yaşında, nullipar, 3. Derece uterin prolapsus ve sistoseli nedeniyle hidronefrozu olan hastaya üretra kateterizasyonu ve pesser uygulanmasından sonra anterior kolporafi ve Kurt extraperitoneal ligamentopeksi uygulamıştır. Böylece round ligamentler rektus fasyasına asılarak uterus başarılı bir şekilde korunmuştur (39).

Constantini ve ark 257 prolapsus hastasını aldıkları çalışmada 13 hastada pre-operatif hidronefroz saptamıştır. Yalnızca bir hastada böbrek fonksiyon testlerinde bozukluk saptanmıştır. Cerrahi sonrası takipte ise sadece iki hastada hafif hidronefroz izlenmiştir (1).

Pelvik organ prolapsusu olan hastalarda anksiyete ve utanç duyguları bu hastaların doktora başvurmalarına engel olmaktadır (38). Oysa erken dönemde tedavi verilmesi böbrek fonksiyonları açısından oldukça önemlidir.

Sonuç olarak tedavi edilmeyen pelvik organ prolapsusu böbrek fonksiyonlarının bozulmasına neden olabilir. Erken dönemde böbrekte kalıcı değişiklikler olmadan tedavi edilmesi oldukça önemlidir. Ayrıca pelvik organ prolapsusu olan hastaların tamamı böbrek fonksiyonları ve üreter dilatasyonu açısından değerlendirilmelidir. Pekçok tedavi seçeneği arasından hastaya uygun olan seçilerek uygulanmalıdır. Ayrıca yaşlı bayan hastalarda açıklanamayan böbrek fonksiyon bozukluklarında pelvik organ prolapsusu akla getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Pelvik organ prolapsusu, akut böbrek yetmezliği, hidronefroz

KAYNAKLAR

1. Costantini E, Lazzeri M, Mearini L, et al. Hydronephrosis and pelvic organ prolapse. *Urology*, 2009;73(2):263-7.
2. Gue´rin C, He´ritier B, Sabatier JC, et al. Renal insufficiency and severe genital prolapse: 2 cases. *J Gynecol Obstet Biol Reprod(Paris)*, 1988;17(4):507-510.
3. Vi´rseda-Chamorro M, Go´mez-Rodrı´guez A, Salinas-Casado J, et al. Study of the influence of pelvic prolapse in the lower urinary tract micturition phase in the female. *Actas Urol Esp*, 2012;36(9):532-538.

4. Nichols DH, Milley PS, Randall CL. Significance of restoration of normal vaginal depth and axis. *Obstet Gynecol*, 1970;36:251-256.
5. Norton PA. Pelvic floor disorders: The role of fascia and ligaments. *Clin Obstet Gynecol*, 1993;36:926-938. <http://dx.doi.org/10.1097/00003081-199312000-00017>
6. DeLancey JO. Anatomic aspects of vaginal eversion after hysterectomy. *Am J Obstet Gynecol*, 1992;166:1717-1724.
7. Haylen BT, de Ridder D, Freeman RM, et al.; International Urogynecological Association; International Continence Society. An International Urogynecological Association (IUGA)/International Continence Society (ICS) joint report on the terminology for female pelvic floor dysfunction. *Neurourol Urodyn*, 2010;29(1):4-20.
8. Kong MK, Bai SW. Surgical treatments for vaginal apical prolapse. *Obstet Gynecol Sci*, 2016;59(4):253-60.
9. Olsen AL, Smith VJ, Bergstrom JO, et al. Epidemiology of surgically managed pelvic organ prolapse and urinary incontinence. *Obstet Gynecol*, 1997;89: 501-6.
10. Subak LL, Waetjen LE, van den Eeden S, et al. Cost of pelvic organ prolapse surgery in the United States. *Obstet Gynecol*, 2001; 98: 646-51.
11. Iglesia CB, Smithling KR. Pelvic Organ Prolapse. *Am Fam Physician*, 2017:179-185.
12. Allard P, Rochette L. The descriptive epidemiology of hysterectomy, Province of Quebec, 1981-1988. *Ann Epidemiol*, 1991:541-9.
13. Mant J, Painter R, Vessey M. Epidemiology of genital prolapse: observations from the Oxford Family Planning Association Study. *Br J Obstet Gynaecol*, 1997:579-85.
14. ACOG Committee on Practice Bulletins-Gynecology. *Obstet Gynecol*, 2007;110(3):717-29.
15. Bump RC, Mattiasson A, Bø K, et al. The standardization of terminology of female pelvic organ prolapse and pelvic floor dysfunction. *Am J Obstet Gynecol*, 1996;175(1):10-7.
16. Li C, Gong Y, Wang B. The efficacy of pelvic floor muscle training for pelvic organ prolapse: a systematic review and meta-analysis. *Int Urogynecol J*, 2016;27(7):981-92. doi: 10.1007/s00192-015-2846-y.
17. Meriwether KV, Rogers RG, Craig E, et al. The effect of hydroxyquinoline-based gel on pessary-associated bacterial vaginosis: a multicenter randomized controlled trial. *Am J Obstet Gynecol*, 2015;213(5):729.e1-729.e9
18. Dessie SG, Armstrong K, Modest AM, et al. Effect of vaginal estrogen on pessary use. *Int Urogynecol J*, 2016;27(9):1423-1429.
19. Khaja A, Freeman RM. How often should shelf/Gellhorn pessaries be changed? A survey of IUGA urogynaecologists. *Int Urogynecol J*, 2014 Jul;25(7):941-6. doi: 10.1007/s00192-014-2329-6.
20. Lone F, Thakar R, Sultan AH. One-year prospective comparison of vaginal pessaries and surgery for pelvic organ prolapse using the validated ICIQ-VS and ICIQ-UI (SF) questionnaires. *Int Urogynecol J*, 2015;26(9):1305-12. doi: 10.1007/s00192-015-2686-9.
21. Jelovsek JE, Maher C, Barber MD. Pelvic organ prolapse. *Lancet*. 2007 Mar 24;369(9566):1027-38.
22. Maher CM, Feiner B, Baessler K, et al. Surgical management of pelvic organ prolapse in women: the updated summary version Cochrane review. *Int Urogynecol J*, 2011;22(11):1445-57. doi: 10.1007/s00192-011-1542-9.
23. Callewaert G, Bosteels J, Housmans S, et al. Laparoscopic versus robotic-assisted sacrocolpopexy for pelvic organ prolapse: a systematic review. *Gynecol Surg*, 2016;13:115-123.
24. Ridgeway BM. Does prolapse equal hysterectomy? The role of uterine conservation in women with uterovaginal prolapse. *Am J Obstet Gynecol*, 2015;213(6):802-9.
25. Elliot Dubowitz, David Cahn, Curtis Ross, et al. Prolapsed Uterus as a Cause of Obstructive Uropathy and Acute Kidney Injury. *Curr Urol*, 2014; 7(4): 207-209
26. Klahr S, Morrissey J. Obstructive nephropathy and renal fibrosis. *Am J Physiol Renal Physiol*,

- 2002;283:F861–F875.
27. Vaughan ED Jr, Gillenwater JY. Recovery following complete chronic unilateral ureteral occlusion: functional, radiographic and pathologic alterations. *J Urol*, 1971;106(1):27–35.
 28. Shokeir AA, Provoost AP, Nijman RJ. Recoverability of renal function after relief of chronic partial upper urinary tract obstruction. *BJU Int*, 1999;83(1):11–7.
 29. Moslemi MK, Abedinzadeh M, Nazari A. Obstructive uropathy due to prolapsed lower ureters and bladder in patients with severe procidentia: a report of two cases. *Int J Surg Case Rep*, 2012;4:348–350.
 30. Yilmaz VT, Avci AB, Sahin AF, et al. Acute renal failure due to uterine prolapse: a case report. *Ren Fail*, 2013;35:879–884.
 31. Bae EJ, Kang Y, Seo JW, et al. Obstructive uropathy by total uterine prolapse leading to end-stage renal disease. *Ren Fail*, 2012;34:807–809.
 32. Sanai T, Yamashiro Y, Nakayama M, et al. End-stage renal failure due to total uterine prolapse. *Urology*, 2006;67(3):622.e5-7.
 33. Bahler L, Douma CE, Peterson GM, et al. Acute kidney failure due to uterine prolapse. *Ned Tijdschr Geneesk*, 2018 May 14;162.
 34. Miyagi A, Inaguma Y, Tokoyoda T, et al. A case of renal dysfunction caused by pelvic organ prolapse. *CEN Case Rep*, 2017 Nov;6(2):125-128. doi: 10.1007/s13730-017-0257-2.
 35. Dongol A, Joshi KS, K C S. Renal impairment among patients with pelvic organ prolapse in a tertiary care center. *Kathmandu Univ Med J (KUMJ)*, 2013 Jan-Mar;11(41):71-4.
 36. Peces R, Canora J, Venegas JL. Chronic renal failure secondary to uterine prolapse. *Nefrologia*, 2005;25(2):191-4.
 37. Yanik FF, Akpolat T, Koçak I. Acute renal failure--an unusual consequence of uterine prolapse. *Nephrol Dial Transplant*, 1998 Oct;13(10):2648-50.
 38. Leanza V, Ciotta L, Vecchio R, et al. Hydronephrosis and utero-vaginal prolapse in postmenopausal women: management and treatment. *G Chir*, 2015 Nov-Dec;36(6):251-6.
 39. Kurt S, Guler T, Canda MT, et al. Treatment of uterine prolapse with bilateral hydronephrosis in a young nulliparous woman; a new minimally invasive extraperitoneal technique. *Eur Rev Med Pharmacol Sci*, 2014 Jun;18(11):1657-60.